

**ARANJAMENT ADMINISTRATIV
PRIVIND APLICAREA ACORDULUI ÎNTRE REPUBLICA MOLDOVA ȘI
REPUBLICA BELARUS PRIVIND SECURITATEA SOCIALĂ DIN
23 OCTOMBRIE 2019**

În scopul realizării alineatului 1 al articolului 14 al Acordului între Republica Moldova și Republica Belarus privind securitatea socială din 23 octombrie 2019 (denumit în continuare Acord), Ministerul sănătății, muncii și protecției sociale al Republicii Moldova și Ministerul muncii și protecției sociale al Republicii Belarus, Ministerul sănătății al Republicii Belarus, Ministerul finanțelor al Republicii Belarus (denumite în continuare Părți), au convenit asupra următoarelor:

Articolul 1

Termenii utilizați în prezentul Aranjament au aceeași semnificație care le este atribuită termenilor prevăzuți în Acord.

Articolul 2

În conformitate cu punctul 3, alineatul 1 al articolului 1 al Acordului instituțiile competente ale statelor Părți, responsabile de aplicarea Acordului și prezentului Aranjament sunt:

1. În Republica Moldova:

Casa națională de asigurări sociale – pentru stabilirea și plata pensiilor pentru limită de vîrstă, pensiilor de dizabilitate cauzată de boli obișnuite, pensiilor și indemnizațiilor de dizabilitate cauzată de accidente de muncă sau boli profesionale, pensiilor de urmaș;

Consiliul național pentru determinarea dizabilității și capacității de muncă – pentru determinarea dizabilității și capacității de muncă și expertizarea și reexpertizarea medico-socială a persoanelor (denumită în continuare – expertizare medicală).

2. În Republica Belarus:

Organele pentru ocuparea forței de muncă și protecție socială – pentru stabilirea și plata pensiilor de muncă;

Fondul de protecție socială a populației a Ministerului muncii și protecției sociale – pentru plata contribuțiilor de asigurări sociale pentru asigurarea cu pensii de stat, finanțarea plății pensiilor de muncă și plății pensiilor în afara teritoriului Republicii Belarus;

Întreprinderea unitară republicană belarusă de asigurări sociale «Belgostrah» (denumită în continuare Belgostrah) – pentru stabilirea și achitarea plăților de asigurare;

Comisiile de experți medico-reabilitare – pentru expertizarea și reexpertizarea medicală a persoanelor (denumită în continuare – expertizare medicală).

Articolul 3

1. Pentru realizarea dispozițiilor prevăzute în alineatul 1 al articolului 6 al Acordului, instituția competentă a statului unei Părți, legislației căreia este supusă persoana, eliberează la cererea acestei persoane și/sau a instituției competente a statului celeilalte Părți în termen de 10 (zece) zile lucrătoare din data recepționării solicitării

formularul privind legislația aplicabilă, care confirmă că persoana rămâne supusă legislației statului acestei Părți.

2. Formularul menționat în prezentul articol, se eliberează:

în Republica Moldova – de Casa națională de asigurări sociale;

în Republica Belarus – de Fondul de protecție socială a populației a Ministerului muncii și protecției sociale.

3. Modelul formularului privind legislația aplicabilă este convenit și aprobat de instituțiile competente ale statelor Părți prevăzute la alineatul 2 al prezentului articol.

Articolul 4

La examinarea solicitărilor privind stabilirea, recalcularea pensiei sau transferul de la un tip de pensie la altul și plata pensiei, instituțiile competente ale statelor Părți, fac schimb de documente și formulare convenite și aprobate:

în Republica Moldova – de către Casa națională de asigurări sociale, Consiliul național pentru determinarea dizabilității și capacității de muncă (pentru expertizarea medicală);

în Republica Belarus – de Ministerul muncii și protecției sociale, Ministerul sănătății (pentru expertizarea medicală).

Articolul 5

Stabilirea (recalcularea) pensiei sau transferul de la un tip de pensie la altul se efectuează în baza cererii (formularul privind stabilirea (recalcularea) pensiei, transferul de la un tip de pensie la altul (se completează pentru stabilirea pensiei de către instituția competentă a statului celeilalte Părți), completată de persoana pe teritoriul statului Părții unde își are domiciliul. La cerere (formular) se anexează documentele necesare pentru stabilirea, (recalcularea) sau transferul de la un tip de pensie la altul în conformitate cu legislația statului Părții care stabilește pensia.

Articolul 6

1. Pentru stabilirea (recalcularea) pensiei, transferul de la un tip de pensie la altul în Republica Moldova persoanei, cu domiciliu în Republica Belarus, formularele și documentele corespunzătoare se expediază de organul pentru ocuparea forței de muncă și protecție socială Casei naționale de asigurări sociale.

2. Pentru stabilirea (recalcularea) pensiei, transferul de la un tip de pensie la altul în Republica Belarus persoanei, cu domiciliu în Republica Moldova, Casa națională de asigurări sociale expediază formularele și documentele corespunzătoare organului pentru ocuparea forței de muncă și protecție socială, unde își are ultimul domiciliu (serviciu) persoana în Republica Belarus.

3. Decizia de stabilire (recalculare) a pensiei, de transfer de la un tip de pensie la altul a instituției competente a statului Părții unde persoana își are domiciliul, se realizează în termenii prevăzuți de legislația statului acestei Părți.

4. Luarea deciziei de stabilire (recalculare) a pensiei, de transfer de la un tip de pensie la altul de către instituția competentă a statului Părții pe teritoriul căreia persoana nu are domiciliu, se efectuează în termenele prevăzute de legislația statului acestei Părți. În acest caz curgerea termenelor începe din data recepționării formularelor și

documentelor corespunzătoare de instituția competentă menționată, care stabilește (recalculează) pensia sau efectuează transferul de la un tip de pensie la altul. Perioada transmiterii documentelor între instituțiile competente ale statelor Părți, nu se includ în termenele indicate.

Articolul 7

1. În conformitate cu articolele 7 și 18 ale Acordului la cererea persoanei pentru stabilirea pensiei, instituția competentă a statului Părții pe teritoriul căreia își are domiciliu stabilește și efectuează plata pensiei pentru perioadele stagiului de muncă realizate pînă la 31 decembrie 1991 pe teritoriul fostei URSS și pentru perioadele stagiului de cotizare/muncă realizate pe teritoriul statului acestei Părți după 31 decembrie 1991. Dacă persoana a realizat un stagiul de cotizare/stagiul de muncă pe teritoriul statului celeilalte Părți, instituția competentă corespunzătoare completează formularul de stabilire (recalculare) a pensiei, de transfer de la un tip de pensie la altul (la partea sa) în două exemplare, care împreună cu formularul privind stagiul de cotizare/de muncă și documentele (la necesitate copiile documentelor autentificate de instituția competentă), necesare pentru stabilirea pensiei, se expediază instituției competente a statului celeilalte Părți în termen de 5 (cinci) zile lucrătoare din data luării deciziei de stabilire (refuz în stabilire) a pensiei.

2. Instituția competentă a statului celeilalte Părți în termen de 5 (cinci) zile lucrătoare din data emiterii deciziei de stabilire (refuz în stabilire) a pensiei, întoarce un exemplar al formularului, în care indică datele respective privind stabilirea (refuzul în stabilirea) pensiei, direct instituției competente a statului Părții care a completat și a expediat formularul. La necesitate, pentru stabilirea pensiei instituția competentă a statului Parte solicită documentele care lipsesc pentru stabilirea pensiei. Solicitarea documentelor de pe teritoriul statului celeilalte Părți se efectuează prin intermediul instituțiilor competente ale statelor Părți.

3. În conformitate cu subaliniatul doi al alineatului 4 al articolului 18 al Acordului, în cazul adresării persoanei pentru stabilirea pensiei ținând cont de normele Acordului, se aplică alineatele 1-2 ale prezentului articol.

Articolul 8

La necesitatea totalizării perioadelor stagiului de cotizare/stagiului de muncă pentru stabilirea dreptului la pensie conform legislației statelor Părți, instituția competentă a statului Părții care a recepționat cererea de stabilire a pensiei, solicită de la instituția competentă a statului celeilalte Părți, confirmarea perioadelor stagiului de cotizare/stagiului de muncă, realizate în conformitate cu legislația acesteia. La solicitare se anexează copiile documentelor privind activitatea de muncă și alte activități autentificate de instituția competentă. Răspunsul la solicitare se întocmește completând certificatul privind stagiul de cotizare/stagiul de muncă.

Articolul 9

1. În conformitate cu alineatul 2 al articolului 18 al Acordului la strămutarea pensionarului care a beneficiat de pensie stabilită conform prevederilor Acordului, pe teritoriul celeilalte Părți, instituția competentă a statului Parte de la noul loc de domiciliu al pensionarului în baza cererii și a documentelor care confirmă domiciliu pe teritoriul statului acestei Părți, în termen de 5 zile lucrătoare din ziua înregistrării cererii, solicită de

la instituția competentă a statului Părții de la locul de domiciliu anterior al pensionarului certificatul-atestat privind încetarea plății pensiei pentru stagiul de muncă, realizat pînă la 31 decembrie 1991 (în caz de necesitate – dosarul de pensionare).

2. La recepționarea solicitării, instituția competentă a statului Părții de la domiciliul anterior al pensionarului, suspendă plata pensiei în termenele prevăzute de legislația statului acestei Părți, și expediază certificatul-atestat de suspendare a plății pensiei (în caz de necesitate – dosarul de pensionare) instituției competente a statului Părții de la noul loc de domiciliu al pensionarului. Instituția competentă a statului Parte de la noul loc de domiciliu stabilește pensia pentru stagiul de muncă indicat începînd cu data de întîi a lunii care urmează lunii în care a fost suspendată plata pensiei la locul de domiciliu anterior al pensionarului, dar nu mai mult decît cu șase luni înainte de luna în care a fost solicitată pensia.

3. Dacă pensionarul, strămutat la noul loc de domiciliu, are realizat stagiul de cotizare/de muncă după 31 decembrie 1991 pe teritoriul statului Parte de unde se strămută, în acest caz se utilizează formularul de stabilire (recalculare) a pensiei, de transfer de la un tip de pensie la altul, care se expediază instituției competente a statului Parte de unde se strămută. Instituția competentă a statului acestei Părți în termen de 10 zile lucrătoare din ziua înregistrării formularului efectuează reexaminarea (recalcularea cuantumului) pensiei stabilite anterior luînd în considerare perioadele stagiului de cotizare /de muncă, realizat pe teritoriul acesteia după 31 decembrie 1991, din data încetării plății pensiei.

Articolul 10

1. În cazul în care pensionarul dorește recalcularea cuantumului pensiei stabilite conform prevederilor Acordului, sau transferul de la un tip de pensie la altul, instituția competentă a statului Părții, pe teritoriul căreia domiciliază pensionarul, completează formularul de stabilire (recalculare) a pensiei, de transfer de la un tip de pensie la altul în două exemplare și îl expediază împreună cu alte documente necesare instituției competente a statului celeilalte Părți, care a stabilit pensia în termen de 5 zile lucrătoare din ziua înregistrării cererii.

2. Instituția competentă a statului Părții care a recepționat formularul, în termen 5 zile lucrătoare din ziua emiterii deciziei expediază înapoi instituției competente a statului Părții care a completat și a expediat formularul, un exemplar al formularului, în care indică decizia respectivă.

3. Pînă la recepționarea formularului menționat în acest articol de către instituția competentă a statului Părții, pe teritoriul căreia își are domiciliu pensionarul, pensia se plătește în modul și cuantumul stabilit anterior. La efectuarea plății pensiei în baza deciziei parvenite privind recalcularea pensiei sau de transfer de la un tip de pensie la altul, se iau în considerare sumele pensiilor achitate anterior.

Articolul 11

1. Plata pensiilor, stabilite de către instituțiile competente ale statului unei Părți, persoanelor domiciliat pe teritoriul statului celeilalte Părți, se realizează trimestrial în ultima lună a trimestrului în baza listelor de plată care se întocmesc și se transmit în formă electronică de către instituția competentă a statului Părții, care a stabilit pensia, instituției competente a statului Părții pe teritoriul statului unde își are domiciliul persoana

în conformitate cu regulile schimbului de informații nu mai târziu de data de 10 a lunii a 2-a a trimestrului.

2. Transferul (transferarea) mijloacelor financiare pentru plata pensiei se efectuează de către instituția competentă a statului Părții care a stabilit pensia, pe contul bancar al instituției competente a statului Părții pe teritoriul căreia domiciliază pensionarul, o dată în trimestru, dar nu mai târziu de data de 15 a lunii a 2-a a trimestrului.

3. Transferul (transferarea) mijloacelor financiare pentru plata pensiei se efectuează de către instituțiile competente ale statelor Părți, pe conturile băncilor de deservire în valută națională a statului Părții pe teritoriul căreia își are domiciliu beneficiarul de pensie, conform cursului valutar oficial, stabilit de Banca Națională a Republicii Moldova și Banca Națională a Republicii Belarus în vigoare la data efectuării operațiunii.

4. Plata pensiei se efectuează în valuta națională a statului Părții, pe teritoriul căreia își are domiciliu pensionarul, la cursul valutar stabilit de Banca Națională a Republicii Moldova (Banca Națională a Republicii Belarus), la ziua întocmirii dispoziției de plată. Cursul valutar se indică de către instituția competentă a statelor Părți în fiecare dispoziție de plată.

5. Instituția competentă a statului Părții pe teritoriul căreia își are domiciliu beneficiarul de pensie efectuează transferul sumelor de pensie în luna a 3-a a trimestrului pe contul bancar al beneficiarului de pensie.

6. Instituțiile competente ale statelor Părți verifică sumele mijloacelor financiare cheltuite pentru plata pensiilor, în baza raporturilor de plată și documentelor privind transferul mijloacelor financiare. Dacă suma transferată a mijloacelor financiare este mai mare decât cea achitată de facto, restul sumei se va include în contul mijloacelor financiare pentru plata pensiei în următorul trimestru.

Raportul de plată conține lista persoanelor, cărora nu li s-a efectuat plata pensiei, cu indicarea numelui, prenumelui, codului personal (codul personal de identificare) al persoanei, sumele pensiei neplătite, circumstanțele de neplată și data apariția acestora.

Raportul de plată se întocmește și se expediază în formă electronică în formatul Word (.doc) sau Excel (.xls) instituției competente a statului Părții care a stabilit pensia, în conformitate cu regulile de schimb de informație pînă la data de 15 a lunii, următoare trimestrului, în care s-a efectuat plata pensiei.

7. Anual (în ianuarie) instituțiile competente ale statelor Părți întocmesc pe suport de hîrtie și transmit una alteia prin poștă actele de contrapunere a sumelor mijloacelor financiare cheltuite pentru plata pensiei pentru anul precedent în două exemplare. Un exemplar al actului aprobat instituțiile competente ale statelor Părți își întorc reciproc una celeilalte pînă la data de 15 februarie al aceluiași an.

8. Instituțiile competente ale statelor Părți în conformitate cu legislația statelor Părți poartă răspundere pentru transferul integral și în termen a sumelor pensiilor în conformitate cu prezentul Aranjament, de asemenea pentru plata corectă, integrală, și în termen a pensiilor.

Articolul 12

1. Beneficiarii de pensii nu vor suporta cheltuieli legate de plata pensiei în modul prevăzut de prezentul Aranjament.

2. Casa Națională de Asigurări Sociale suportă cheltuieli legate de:

- 1) transferarea mijloacelor financiare pe contul bancar al instituției competente a Republicii Belarus, care sunt prevăzute pentru finanțarea plății pensiilor, stabilite în Republica Moldova, persoanelor care domiciliază pe teritoriul Republicii Belarus;
- 2) distribuirea și plata pensiilor care au fost stabilite în Republica Belarus, persoanelor care domiciliază pe teritoriul Republicii Moldova.

3. Fondul de protecție socială a populației Ministerului muncii și protecției sociale al Republicii Belarus suportă cheltuieli legate de:

- 1) transferarea mijloacelor financiare pe contul bancar al instituției competente a Republicii Moldova, care sunt prevăzute pentru finanțarea plății pensiilor, stabilite în Republica Belarus, persoanelor care domiciliază pe teritoriul Republicii Moldova;
- 2) distribuirea și plata pensiilor care au fost stabilite în Republica Moldova, persoanelor care domiciliază pe teritoriul Republicii Belarus.

Articolul 13

1. Achitarea plăților de asigurare se efectuează prin intermediul:
pentru Republica Moldova:

- transferarea (transferul) sumelor bănești pe contul beneficiarului la o bancă din Republica Belarus;

pentru Republica Belarus la alegerea beneficiarului:

- transferarea (transferul) sumelor bănești pe contul beneficiarului la o bancă a Republicii Moldova;

- transferul sumelor bănești beneficiarului prin poșta Republicii Moldova.

2. Transferarea (transferul) plăților de asigurare se efectuează în conformitate cu cursul valutar, stabilit oficial corespunzător de Banca Națională a Republicii Moldova și Banca Națională a Republicii Belarus în vigoare la data efectuării operațiunii de transfer.

Cheltuielile legate de convertirea valutei, precum și de transferul (livrarea) plății de asigurare, nu diminuează cuantumul plății de asigurare care i se cuvine beneficiarului.

3. Pentru transferarea (transferul) plăților de asigurare beneficiarul trebuie să prezinte instituției competente a statului Părții pe teritoriul căreia își are domiciliu:

- cererea în forma stabilită de instituția competentă cu indicarea modului de transferare (transfer) a plăților de asigurare;

- copia documentului ce confirmă identitatea cu indicarea locului de domiciliu (viza de reședință).

4. Beneficiarului, căruia plățile de asigurare nu i-au fost stabilite pînă la strămutarea lui în celălalt stat Parte, plățile de asigurare se vor stabili de statul Parte pe teritoriul căreia s-a strămutat, în baza documentelor (copiilor acestora, autentificate de instituția competentă), care confirmă dreptul reclamantului la aceste plăți precum și în baza documentelor, indicate în alineatul 3 al prezentului articol. Instituția competentă a statului Părții, care a recepționat aceste documente, în termen de 5 zile lucrătoare le transmite instituției competente a statului Părții de unde s-a strămutat pentru luarea deciziei și efectuarea plății plăților de asigurare. Instituția competentă a statului Parte care

a recepționat documentele indicate, ia decizia privind stabilirea și plata (sau refuzul în stabilirea) plăților de asigurare. Informația privind decizia luată, în termen de 5 zile lucrătoare din ziua recepționării se transmite instituției competente a statului Parte care a expedit documentele.

5. Plățile de asigurare se efectuează cu condiția prezentării instituției competente a statului Parte, care efectuează plățile de asigurare în luna decembrie a fiecărui an a documentului, care confirmă faptul că beneficiarul este în viață. Un astfel de document se eliberează de către instituția competentă a statului Părții de la locul de domiciliu (traie) a beneficiarului plății de asigurare.

Articolul 14

În legătură cu decesul pensionarului, persoanei îndreptățite de a beneficia de sumele neîncasate ale pensiei pensionarului, de la instituția competentă a statului Parte, pe teritoriul căreia la data decesului pensionarul nu domicilia, plata sumelor menționate se efectuează în baza cererii acestei persoane care se îndeplinește în formă liberă, și documentelor necesare pentru plata sumelor neîncasate a pensiei:

în Republica Moldova - certificatul de deces, actul ce confirmă gradul I de rudenie sau în lipsa acestuia certificatul ce confirmă cheltuieli ocazionate de deces .

în Republica Belarus – certificatul de deces, documentele care confirmă gradul de rudenie și conviețuirea cu decedatul pînă în ziua decesului sau certificatul ce confirmă dreptul la moștenire,

depose la instituția competentă a statului Parte, pe teritoriul căreia pensionarul domicilia în ziua decesului. Instituția competentă respectivă, în decurs de 5 zile lucrătoare expediază cererea și documentele, (copiile documentelor, autentificate de instituția competentă) instituției competente a statului celeilalte Părți, pentru luarea deciziei și organizarea plății sumelor neîncasate a pensiei.

Instituția competentă a statului Părții, care a recepționat cererile indicate și documentele (copiile documentelor), ia decizia de plată (sau refuzul în plata) sumelor menționate. În cazul luării deciziei de plată a sumelor neîncasate a pensiei în legătură cu decesul pensionarului, plata (transferul) acestora persoanelor îndreptățite de a le primi, se efectuează în modul prevăzut la articolele 11 și 12 ale prezentului Aranjament. Informația privind decizia luată, în termen de 5 zile lucrătoare din ziua luării deciziei se expediază persoanei care a depus cererea.

Articolul 15

1. Instituțiile competente ale statelor Părți, își pot solicita reciproc prezentarea documentelor necesare și datelor, confirmarea faptelor și acțiunilor de care depind modificarea cuantumului pensiei, plății de asigurare, suspendarea (încetarea) plății pensiei, plății de asigurare. Realizarea acestor solicitări se efectuează gratis.

2. Instituțiile competente ale statelor Părți se informează reciproc despre circumstanțele cunoscute, care pot duce la modificarea cuantumului pensiei, plății de asigurare sau încetarea plății acestora, cum ar fi:

- a) începutul, încetarea raportului de muncă sau ale altei activități;
- b) decesul beneficiarului de pensie, plății de asigurare;

c) strămutarea beneficiarului de pensie, plății de asigurări de pe teritoriul unui stat Parte pe teritoriul celuilalt stat Parte sau pe teritoriului unui stat terț.

În caz de necesitate instituțiile competente ale statelor Părți se informează reciproc despre toate schimbările cuantumurilor pensiilor, plăților de asigurare, plătite în conformitate cu Acordul.

Articolul 16

Instituția competentă a statului Părții care a efectuat expertizarea medicală a persoanei de la locul de domiciliu (reședința) trimite raportul medical instituției competente a statului din același stat Parte care efectuează stabilirea pensii și plății de asigurare, pentru transmiterea către autoritatea competentă a statului celeilalte Părți care asigură stabilirea pensiilor și a plăților de asigurare.

Colaborarea pentru prezentarea documentelor medicale suplimentare și altor documente necesare pentru luarea unei decizii finale asupra gradului sau cauzei dizabilității/invalidității, gradului (procente) de pierdere a capacității de muncă/capacității profesionale, se realizează prin instituțiile competente ale statelor Părți care efectuează expertizarea medicală.

Articolul 17

Examinarea și soluționarea diferendelor care apar între autoritățile competente și instituțiile competente ale statelor Părți la implementarea și interpretarea prezentului Aranjament vor fi efectuate de către autoritățile competente ale statelor Părți prin consultări.

Articolul 18

De comun acord între Părți în prezentul Aranjament pot fi introduse modificări și completări perfectate prin protocoale separate care sunt parte integrantă a acestuia.

Articolul 19

Prezentul Aranjament intră în vigoare la data semnării, dar nu mai devreme de data intrării în vigoare a Acordului și se aplică pe durata valabilității Acordului.

Întocmit la Minsk, la „16” octombrie 2020 în două exemplare originale, fiecare în limbile română și rusă, ambele texte fiind egal autentice.

În cazul apariției divergențelor la interpretarea prevederilor prezentului Aranjament se va utiliza textul în limba rusă.

**Pentru Ministerul sănătății, muncii și
protecției sociale al
Republicii Moldova**

**Pentru Ministerul muncii și
protecției sociale al Republicii Belarus**

**Pentru Ministerul sănătății al
Republicii Belarus**

**Pentru Ministerul finanțelor al
Republicii Belarus**

